

Datum: 01-12-2015

Onderwerp: Inspraakreactie Plan van Aanpak – Kindermishandeling

Beste mevrouw Wiegand,

Op 19 november is een aantal ouders en jongeren van de Adviesgroep bijeengekomen om samen na te denken over de aanpak van kindermishandeling en feedback te geven op het Plan van Aanpak dat hiervoor door de gemeente is opgesteld. Daarnaast heeft een ervaringsdeskundige meegelezen op het Plan van Aanpak en haar visie hierop gegeven.

Hieronder vindt u een overzicht van de punten waarvan wij denken dat ze belangrijk zijn en (extra) aandacht behoeven. Een aantal van de punten hebben betrekking op de verbeterpunten zoals beschreven in het Plan van Aanpak (in blauw). De overige punten komen niet terug in het Plan van Aanpak, maar zijn volgens het Jeugdplatform wel belangrijk in de aanpak tegen kindermishandeling. Onze adviezen hebben betrekking op preventie, kwaliteit en bekendheid Veilig Thuis, signalering in het onderwijs, het bespreekbaar maken van kindermishandeling en handelingsverlegenheid.

Preventie – oudersignalen als potentieel risico voor kinderen

[Verbeterpunt Plan van Aanpak: Zorg ervoor dat alle professionals die met volwassenen te maken hebben de problemen van de ouders als potentiële risico's voor kinderen kunnen duiden, hier een inschatting van maken en handelen bij \(mogelijke\) veiligheidsrisico's.](#)

Een (volwassen) ervaringsdeskundige geeft aan dat zij het verstandig zou vinden als er meer aandacht komt voor moeders die zelf met kindermishandeling te maken hebben gehad, omdat zij meer risico lopen op bepaalde stoornissen. Een ouder denkt echter dat veel moeders hun verleden achter zullen houden uit angst direct een label opgeplakt te krijgen. Daarom zou het goed zijn als (toekomstige) moeders die zelf ervaring hebben gehad met kindermishandeling op een vrijblijvende manier met iemand over hun onzekerheden en angsten kunnen praten, zonder direct beoordeeld te worden. De openheid van de moeders kan hun kinderen op een later moment veel leed besparen.

Ervaringsdeskundige:

"Ik zou het slim vinden van de gemeente om mij extra in de gaten te houden mocht ik moeder worden. Ik ben nou eenmaal kwetsbaar voor depressies en angst."

Verbeterpunt Plan van Aanpak: Investeer op de korte termijn in een betere aansluiting en samenwerking van de domeinen die met volwassenen te maken hebben op de zorgstructuur in de wijken.

De politie is vaak als eerste betrokken bij een crisissituatie, maar vaak zijn dit losse acties en wordt er niet goed gekeken naar het hele gezin en de gezinsgeschiedenis. Het Jeugdplatform wil benadrukken hoe belangrijk het is dat de politie relevante informatie (zoals de aanwezigheid van kinderen bij huiselijk geweld) doorgeeft aan hulpinstanties. Als hulpverleners inzicht hebben in de acties van de politie in een gezin, komt de ernst van de situatie in een gezin beter naar voren.

“Toen ik 12 was kwam de politie voor het eerst bij ons thuis, mijn ouders sloegen elkaars koppen in elkaar. [...] Daarna is de politie nog zeker 5 keer geweest. Na de scheiding van mijn ouders ging het steeds slechter met mijn moeder en alleen de politie zag hoe ernstig het was thuis, verder niemand. Het was mooi geweest als er een melding was gedaan of dat er in ieder geval hulpverlening in gang werd gezet. Dan was er een hoop ellende voorkomen.”

Verbeterpunt Plan van Aanpak: Zorg ervoor dat professionals in Ouder- en Kindteams en Samen DOEN teams goed in staat zijn om ‘de vraag achter de vraag’ te vinden en een goede inschatting maken van wat er nodig is, zodat zorg mijdende gezinnen met problemen op meerdere leefgebieden eerder in beeld komen.

Wij willen benadrukken dat het heel belangrijk is dat medewerkers van de Ouder- en Kindteams en Samen DOEN teams goed zijn opgeleid op het gebied van kindermishandeling en huiselijk geweld. Train ze zowel op theoretisch gebied als op het gebied van gespreksvaardigheden. Achter ogenschijnlijk kleine problemen kunnen heel andere zaken spelen. Daar moet een hulpverlener zich bewust van zijn en mee om kunnen gaan.

Ervaringsdeskundige:

“Mijn gehandicapte zusje was een mooie afleiding van de echte problemen die mijn moeder had, zoals psychische problemen, verslaving, een traumatisch verleden, etc. Daarom wil ik zeggen: Kijk verder!!”

Kwaliteit en bekendheid Veilig Thuis

Verbeterpunt Plan van Aanpak: Ga na en verbeter waar nodig de kennis, kunde en werkwijze van Veilig Thuis.

Voor veel mensen (zowel volwassenen als jongeren) is het onduidelijk wat Veilig Thuis precies doet. Waar kun je allemaal voor bellen? Wat zijn vervolgstappen als je belt? Deze onduidelijkheid zorgt er voor dat mensen bij vermoedens niet durven te bellen, uit angst dat een kind bijvoorbeeld direct uit huis wordt geplaatst. Het Jeugdplatform zou als tip willen geven om dit inzichtelijk te maken. Meer transparantie in werkwijze zou er goed voor kunnen zorgen dat mensen eerder bellen. Zorg voor een aansprekende website waarop mensen informatie goed kunnen vinden en vooral dat het laagdrempelig is.

Signalering in het onderwijs

Het Jeugdplatform denkt dat er binnen het onderwijs een grote winst te behalen valt wat betreft het signaleren van kindermishandeling, kinderen zijn tenslotte het grootste deel van de dag op school. Uit de praktijk horen wij dat leerkrachten vaak wel een vermoeden hebben dat het bij een kind thuis niet lekker loopt, maar dat ze niet weten wat ze moeten en kunnen doen. Met als gevolg dat ze 'het nog maar even aankijken'. De stap in de Meldcode dat je met de ouders in gesprek moet gaan als je vermoedens hebt, schrikt leerkrachten ook af. Het is nogal wat om zo'n gesprek te voeren als je daar niet voor opgeleid bent. Wij denken dat de vraag 'Hoe gaat het met je?' ook al een grote stap in signalering kan betekenen. Voer niet direct een moeilijk gesprek over kindermishandeling, maar houd het open en vertrouwd. Voor kinderen kan deze betrokkenheid veel betekenen en ze ertoe zetten iemand in vertrouwen te nemen als dat nodig is.

Maak kindermishandeling bespreekbaar

In het Plan van Aanpak wordt voornamelijk gefocust op de professionals en dat zij anders moeten gaan handelen om de veiligheid van kinderen te kunnen waarborgen. Het Jeugdplatform is echter van mening dat er nóg meer bereikt kan worden als ook kinderen goed worden voorgelicht. Veel kinderen zijn zich er namelijk niet van bewust wat er allemaal onder kindermishandeling valt, zij denken voornamelijk aan slaan en/of pijn doen. Wij denken dat wanneer kinderen goed weten wat wel en niet normaal is thuis en dat daarover praten goed is, zij eerder aan de bel zullen trekken. Maak het dus bespreekbaar.

Ervaringsdeskundige:

"Als kind wist ik dat de Kindertelefoon bestond. Ik zag een poster bij mij op school met een meisje met een verdrietig gezicht en een hele grote teddybeer in haar armen. Ik dacht altijd dat kindermishandeling was dat je in een kelder werd gestopt of geen eten krijgt. Dat ik veel zorgen had en veel zorgde voor mijn moeder, zusje en broertje was voor mijn gevoel geen reden om dit te vertellen. Ik dacht dat het normaal was.."

Het Jeugdplatform vindt de rol van de Kindertelefoon erg belangrijk als het gaat om het bespreekbaar maken van kindermishandeling. Kinderen kunnen hun verhaal kwijt en de goed getrainde vrijwilligers gaan hier goed mee om. Hoewel de Kindertelefoon in principe voor de jeugd tot 18 jaar is, is het voor jongeren niet aantrekkelijk de 'Kinder'-telefoon te bellen. Jongeren weten vaak niet eens dat zij ook tot de doelgroep van de Kindertelefoon behoren. Maak duidelijk waar jongeren terecht kunnen met hun vragen en problemen. Is dit ook bij Veilig Thuis? Misschien is een speciale 'jongeren-lijn' een idee voor Veilig Thuis?

Handelingsverlegenheid

Als laatste willen wij meegeven dat één van de belangrijkste punten wat ons betreft het verminderen van handelingsverlegenheid is. Alle boven genoemde punten spelen hierin een belangrijke rol. Vaak wordt er niet juist gehandeld wanneer er vermoedens of signalen van kindermishandeling zijn, omdat men niet weet wat hij moet doen of niet durft vanwege eventuele gevolgen voor het kind. Zorg er met het verbreden van kennis en nieuwe manieren van handelen voor dat men wél actie durft te ondernemen.

Maak hulpverleners, leerkrachten en anderen betrokkenen ook duidelijk dat het niet erg is als je niet goed weet hoe te handelen, zolang je het dan maar bespreekt met anderen die dit wel weten!

De ouders en jongeren die hebben meegedacht over dit document en onderwerp, vragen zich af of er naar aanleiding van het Plan van Aanpak nog een implementatieplan komt. Zij zouden hier graag over meedenken en/of feedback op geven.

Vriendelijke groet,

Werkgroep Aanpak Kindermishandeling
Jeugdplatform Amsterdam

